

3. Definujeme náš investiční profil

Pochopení finanční osobnosti investora je klíčové. Pomáhá porozumět, proč učinil dané rozhodnutí, jak bude pravděpodobně reagovat na případnou nejistotu související s investicí a jak bude zvládat iracionální prvky investičních rozhodnutí. Náš rizikový profil je „funkce“ složená z následujících faktorů:

- tolerance k riziku,
- schopnost riskovat,
- potřeba riskovat.

Tolerance k riziku:

Tolerance k riziku je ovlivněna naší zkušeností z minulosti. Protože investoři cítí averzi ke ztrátám a jsou spíše negativně naladěni, mají tendenci upínat se ke špatné zkušenosti z minulosti. Bohužel je to obvykle jediný faktor, který investoři zvažují při definování svého rizikového profilu.

Schopnost riskovat:

Pokud zvažujeme investici, měli bychom nejdříve zanalyzovat veškerá rizika spjatá s naším současným majetkem a pochopit, jak jsou tato rizika vzájemně provázaná. Buďme si vědomi toho, jak naše portfolio reaguje na stresové situace a jaký dopad na něj může mít naplnění nejhoršího možného scénáře. Vždy plánujme a budme připraveni na nejhorší. Vyhnete se tak překvapením, která by mohla zničit hodnotu našeho jmění.

Potřeba riskovat:

Pohled na naše budoucí finanční cíle ukáže, jak velké riziko bychom měli podstoupit pro jejich naplnění. Pochopení tohoto faktu nám pomůže vybalancovat naše očekávání posunutím cíle nebo změnou rizikových komponent našeho portfolia.

Posuzování rizika pouze z emocionálního hlediska nás může ve výsledku dovést do situace, kdy budeme riskovat více a stejně svých cílů nedosáhneme. Existuje ale celá řada situací, kdy jsou investoři ochotni zříci se krátkodobě komfortu výměnou za dlouhodobý přínos. Proto vždy důkladně zvažme, čeho chceme opravdu dosáhnout a jaké máme možnosti z hlediska současné hodnoty našeho jmění a osobní situace, ve které se nacházíme. **Averze ke ztrátě:** Z pohledu psychologie je doloženo, že většina lidí cítí bolest ze ztráty dvakrát intenzivněji než radost ze stejně velkého výnosu. Výsledkem je, že lidé často riskují méně než by bylo adekvátní, protože se snaží předejít ztrátám z jakékoliv části jejich portfolia, a to spíše než zaměřením se na jeho celkovou výkonnost. **Negativistický přístup:** Negativistické naladění je psychologický fenomén, kdy lidé věnují více pozornosti negativním zkušenostem a jsou jimi více ovlivněni při srovnání s těmi pozitivními. Investor, který jednou investoval (byť jen malou částku) se špatným výsledkem, bude velmi obtížně diskutovat o další investici. **Zakotvení:** Při „zakotvení“ investoři staví svá rozhodnutí na jim známých událostech či hodnotách a opírají se o nahodilé informace nebo špatné zkušenosti z minulosti. Často na své investici dlouhodobě tratí tím, že vyčkávají, až dosáhne své pořizovací ceny.

4. Posuzujeme náš majetek jako celek

Investoři mají tendenci intuitivně dělit svá aktiva do tří hlavních kategorií, které odrážejí jejich emoce a finanční potřeby. Pro každou z těchto kategorií existují odlišné charakteristiky a cíle.

Osobní majetek zahrnuje aktiva držená pro běžnou spotřebu a/nebo z emocionálních důvodů. Příkladem osobního majetku jsou vlastní nemovitosti, automobily a hotovost potřebná pro výdaje na nejbližší období či držená jako hotovostní rezerva.

Investiční portfolio zahrnuje dlouhodobé investice rozložené tak, aby ve výsledku přinášely udržitelný růst při přiměřené míře rizika. Tato část aktiv by měla být investována do likvidních a globálně diverzifikovaných nástrojů. Pomáhá udržovat hodnotu našeho jmění diverzifikací rizika mimo náš osobní majetek.

Jako **příležitostné investování** označujeme investice držené z důvodu jejich potenciálu pro dosažení podstatného zvýšení hodnoty. Takové investice by měly být směřovány do aktiv, o kterých máme široké odborné znalosti a kterým věříme. Příkladem mohou být pozice, pro jejichž držení máme specifické důvody, i když musíme počítat s vyšším podstupovaným rizikem.

Aby portfolio správně odráželo náš přístup, posuzujeme vždy všechny části našeho jmění a veškerá aktiva, která vlastníme, společně. **Duševní účetnictví:** Podívejme se, jak jednotliví investoři vnitřně dělí svůj majetek. Duševní účetnictví totiž často brání v pohledu na změnu v celkovém jmění. Místo toho hodnotí každou jeho jednotlivou část izolovaně. Je pak daleko méně pravděpodobné, že takový investor zahrne do svého portfolia různé třídy aktiv. Evidentní to bývá při vysvětlování výhod zahrnutí zahraničních investic do portfolia. Investoři vnímají takové investice jako příliš rizikové a nezáváží možnost potenciálního přínosu geografické, případně měnové, diverzifikace, kterou taková třída aktiv může nabídnout.

5. Klíčem k úspěchu je rozložení aktiv

Snaha o takzvané časování trhu může ve výsledku našemu majetku i uškodit. Odkládáním nákupu až na okamžik, kdy cena dané akcie či dluhopisu dosáhne dna, investoři riskují, že promeškají výnosově výjimečné období na trhu. Nakupování, když se trhu daří, a prodej, když trh klesá, výnosy v dlouhodobém výhledu spíše sníží. Přestože úspěšné načasování investice může výkonnost portfolia zlepšit, dlouhodobě úspěšně časovat trh je velmi obtížné až nemožné. Neúspěšné časování trhu tak může vést k významné ztrátě příležitostí. Investoři mohou výrazně omezit dopad jednotlivého cenného papíru nebo třídy aktiv na výkonnost portfolia investováním do více tříd aktiv, čehož docílí prostřednictvím diverzifikace. Pokles výnosů z jedné nebo dvou tříd aktiv může vyrovnat vyšší výnos z jiné investice. Správný mix akcií a dluhopisů tak pomáhá zajistit vyšší potenciál výnosu při zachování vhodné míry rizika.

Většina investorů věří, že nejvýznamnějším faktorem určujícím výkonnost portfolia je výběr konkrétní akcie. Ten samozřejmě hraje důležitou roli, nicméně studie ukazují, že kolísání výnosu portfolia v čase je z více než z 90 % ovlivněno rozložením aktiv. Rozložením aktiv rozumíme proces vzájemného kombinování tříd aktiv (například akcií, dluhopisů, fondů, hotovosti a dalších alternativ v portfoliu) s cílem dosáhnout požadovaného výnosu a efektivně diverzifikovat naše investice. Řízení portfolia složeného z různých tříd aktiv proto umožňuje lepší kontrolu rizik při dosahování investičních cílů.

Důležité upozornění

Tento článek není marketingovým materiálem ani investičním doporučením. Více informací naleznete [zde](#).